

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

I. IPO Soruları - 1993 -Smolyan- BULGARİSTAN

1. Çocuklar antikadır. **Novalis**
2. Yuva, bir peyzaj olmaktan çok zihinsel bir kurgudur. **Gaston Bachelard.**
- 3.“Zaman olmasaydı “şimdi” olmazdı, “şimdi” olmasaydı zaman olmazdı. **Aristoteles.**
4. Gördüğümüz her şey başka türlü olabilir. **Wittgenstein**

II. IPO Soruları - 1994 - Petrich-BULGARİSTAN

- 1.Eğer bacakların ve kolların kendi iradeleri olsaydı, asla bükülme durumunda kalmazlardı. **Pascal**
2. Nereye gitti zaman? Derin kuyulara daldım mı ben? Dünya uyuyor. **Nietzsche**
- 3.İnsan, insan için bir tanrıdır. **Spinoza**

III.IPO Soruları - 1995 - Stara Zagora- BULGARİSTAN

1. Herkes bir başkasıdır ve hiç kimse kendisi değildir. **Heidegger**
2. Aslında kendimizi var-olmayan olarak düşünmemiz imkansızdır. **Unamuno**
3. Şu öncülden mi başlamalıyız: Bir kimsenin adaletsiz davranması tamamen yasaklanmalı mı yoksa bazı hallerde izin mi verilmeli? **Platon**
4. Felsefeci olmak daima yolda olmak demektir; felsefede sorular, yanıtlardan daha asıldır. **Jaspers.**

IV.IPO Soruları – 1996 - İstanbul-TÜRKİYE

1. Hiçbir doğru yoksa, her şeye izin verilmiştir. **Nietzsche**
2. Dünyadaki kötülük, neredeyse daima cehaletten gelir ve iyi niyet aydınlanmamışsa kötü niyet kadar zarar verebilir. **Camus**
3. Dilinin sınırları, dünyanın sınırlarıdır. **Wittgenstein**
4. İnsanlığı kendinde ve başkalarında bir araç olarak değil, bir amaç olarak göreceğ gibi davran. **Kant.**

1997- I. TFO soruları:

1. Hesabı verilemeyecek bir yaşam, insan için yaşanmaya değer. **Platon. Sokrates'in Savunması**
2. Ancak yeterince bilmediğimiz bir şey üzerinde yargıda bulunduğumuz zaman yanılırız. **Descartes. Felsefenin İlkeleri.**
3. Sanatta kendisini gösteren, açığa çıkan her zaman hayattır, insanî olandır. **Takiyettin Mengüşoğlu. İnsan Felsefesi**
4. Her konunun izin verdiği ölçüde kesinlik aramak, eğitilmiş kişinin özelliğidir. **Aristoteles. Nikomakhos'a Etik.**

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

V. IPO soruları Varşova- POLONYA 1997

1. Felsefe bir bilim midir? **W.Krajewski**
2. Kuvvetsiz adalet iktidarsızdır, adaletsiz kuvvet zorbadır. **Pascal.**
3. Sanatçı, bizi dünyaya kendi gözleri ile baktırır. **Schopenhauer**
4. Bir kimsenin hakikati, hakikatin kendisi için aramasının biz pragmatistler için bir anlamı yoktur. Biz, hakikati bir soruşturma amacı olarak göremeyiz. Bir soruşturmanın amacı, bundan daha çok, insanların, yapacakları şeyler, ulaşmak istedikleri amaçlar, amaçladıklarına ulaşmak için kullanacakları araçlarla ilgili bir anlaşmadır(...)
Nesnelerin verebileceğimiz bütün tanımları, bizim amaçlarımıza uydurulmuş tanımlardır (...)
Bilmemiz gerekenin tümü, birbiriyle rekabet eden bu tanımlardan hangisinin maksadımıza daha yararlı olduğudur. **R.Rorty**

1998 - II.TFO soruları:

1. İnsanları tedirgin eden olan biten değil, olan bitenle ilgili inandıklarıdır. **Epiktetos.**
2. İnsanların sahip oldukları bilgiler arasında en yararlı ama en az ilerlemiş olanı, insan hakkındaki bilgidir. Delphoi tapınağındaki bir yazıtın (kendini tanı) tek başına, ahlâkçıların bütün iri kitaplarından çok daha önemli ve güç bir kural olduğunu söylemeye cesaret ediyorum. **J.J.Rousseau.**
3. Dilin insan yaşamına en önemli katkısı, düşünmede kendini açığa vurur. **Nermi Uygur.**

VI. IPO Soruları- Braşov- ROMANYA 1998

1. Aslında yan yana iki çeşit ahlaka sahibiz, birisi öğütlediğimiz ama uygulamadığımız, diğeri uyguladığımız ama nadiren öğütlediğimiz... **B.Russell**
2. İnsan başkaları tarafından yaratılmıştır. **Montaigne.**
3. Dünyayı görüş tarzımız, onu görmek istediğimiz tarzıdır. **Schopenhauer**
4. Her hal ve durumda, benim faaliyetimi doğrudan arttırmayan ve canlandırmayan her şeyden tiksirim. **Goethe**

III. TFO soruları - 1999

1. İnsan için ne bildiği şey üzerinde araştırmada bulunmak mümkündür, ne de bilmediği şey üzerinde; bilinen şey üzerinde araştırma lüzumsuzdur, çünkü zaten bilinir. Bilinmeyen şeye gelince, ne araştırılacağı bilinmediği için araştırma olmaz.

Platon. Menon.80 e

2. Bir insan düşünürken sözcüklere dikkat etmelidir; çünkü sözcükler, sahip olduklarını düşündüğümüz anlamlarının yanı sıra, onları kullananın kişiliğini, eğilimlerini ve ilgilerini de gösterirler. Erdemlerin ve kötülüklerin adları işte böyledir, birinin bilgelik dediğine başka biri korkaklık; birinin vahşet dediğine başka biri adalet; birinin savurganlık dediğine başka biri eli açıklık; birinin ağırbaşlılık dediğine başka biri budalalık diyebilir.

Hobbes .Leviathan.

3. İlkel toplulukların saygı gösterdiği "başkası" sadece kendi soyu soppu, uluslar için de sadece kendi ulusudur. Ancak bütün bunların üstünde olabilen az sayıda filozof kişiler için "başkası" bütün insanlardır.

Bedia Akarsu. Ahlâk Öğretileri.

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

VII. IPO Soruları- Budapeşte. MACARİSTAN 1999

1. Dünyanın içinde ya da dışında , iyi niyetten başka hiçbir şey şartsızca iyi olarak algılanamaz. **Kant**
2. Arzu insanın özüdür. **Spinoza**
3. "Yasalar" dediğimiz şeyler, daima daha geniş bir teoriler sisteminin parçası olan formlardan oluşan varsayım ya da tasavvurlardır. Öyleyse hiçbir şekilde yalıtılmış bir biçimde incelenemezler. **K.R.Popper**
4. Bilgi iktidar mıdır? **F.Bacon**

IV. TFO soruları 2000

1. Özgür kişi, her gün yaşarken, yapabildiği kadar çok, değerlendirmelere dayanarak ve insanın değeri ile değerlerin bilgisini de hesaba katarak eylemde bulunan kişidir.
Ioanna Kuçuradi ,Çağın Olayları Arasında
2. Genel kültüre sahip olma" denilen illete tutulmuş, ama hayatında üslup (stil) birliği olmayan bir çağ, felsefeyle ne yapacağını bilemeyecektir. Hakikatin koruyucu meleği felsefeyi sokaklarda, çarşıda- pazarda herkese duyursa bile, böyle bir çağda felsefe, daha çok, yalnız gezegenin bilgince monologu, kişinin bir rastlantı sonucu eline geçen bir ganimet, ya da akademik ihtiyarlar ile çocuklar arasında tehlikesiz bir gevezelik olarak kalır.
Friedrich Nietzsche Yunanlıların Trajik Çağında Felsefe.
3. Adaletin felsefi teorisini anlamak ahlaksal bir ödevdir, çünkü onu yanlış anlamanın ölüme yol açan sonuçları vardır.
Jonathan Westphal. Justice.

VIII. IPO Soruları - Münster. ALMANYA 2000

1. Zaman kendi başına varolan bir şey değildir (...) Öyleyse zaman bizim (insan) görüşlerimizin sübjektif koşuludur. (...) ve bundan ötürü süjeden ayrı ele alınırsa kendi başına bir hiçtir. **Kant.**
2. İlkel toplumdaki uygar topluma geçiş insanda fark edilebilir bir değişiklik yaratmış; içgüdü yerine adaleti bir yönetim kuralı olarak koymuş ve hareketlerine önceden eksik olan ahlaki niteliği katmıştır. **Rousseau.**
3. Amipten insana kadar uzanan süreç filozoflara bir ilerleme olarak görünmüştür Yine de amiplerin bu fikre katılıp katılmayacakları bilinmiyor- **B. Russell.**
4. Bütün insanlar doğal olarak bilmek isterler. **Aristoteles.**

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

V. TFO soruları - 2001

1. Sanat, ancak onun yardımıyla, dünyada olup bitenleri görüp kavramamıza yardımcı olacak bir tür "dünyaya açılan pencere", sihirli bir küredir insanlar için. Bu bakımdan her gerçek sanat yapıtını anlama bir keşiftir, insanda ve yaşamda bilinmeyen keşfedilişidir."

Moissej Kagan, *Güzellik bilimi olarak Estetik ve Sanat* .

2. Felsefe, herhangi bir konunun "istenildiği gibi" açıklaması değil, belirli sorunların, belirli konuların "temellendirilmiş" çözüm ve açıklamasıdır.

Arda Denkeli. *Bilginin Temelleri*.

3. Küreselleşme teorisyenleri, eskisinden daha geniş bir dünyayla buluşmakta olanlar insanlar ile eskisinden daha dar bir dünyayla karşı karşıya kalanlar arasında ortaya çıkmakta olan uçurum üzerinde biraz düşünseler iyi olur."

Martin Stokes. "Kültür Endüstrileri ve İstanbul'un küreselleşmesi" *İstanbul Küresel ile Yerel arasında*.

IX. IPO Soruları- Philadelpha. USA 2001

1. Geleneklerden türemiş olan vicdanın yasaları, bize doğadan çıkarılmış gibi görünür.

Montaigne. *Denemeler*.

2. Eğer sınırsız hoşgörümüzü, hoşgörüsüzleri de içine alacak kadar genişletirsek ve hoşgörülü bir toplumu, hoşgörüsüzlerin saldırılarına karşı koruyacak tedbirleri almazsak, hoş görenlerle birlikte, hoşgörü de yok edilmiş olacaktır.

K.R. Popper. *The Open Society and its Enemies*.

3. Ne yapmak istediğimi düşündüğümde, kendimi iyi hissettiren her şeyi iyi, kötü hissettiren her şeyi kötü bulduğumu anladım.

Rousseau.

4. Devlet olmadıkça, herkes herkese karşı daima savaş halindedir. Burada şu açıkça görülür ki insanlar hepsini korku altında tutacak genel bir güç olmadan yaşadıkları vakit, savaş deniler durumun içindedirler ve bu savaş herkesin herkese karşı savaştır.

Hobbes. *Leviathan. Bölüm.XIII*.

VI. TFO Soruları - 2002

1. "Uygarlığın ilk Koşulu adalettir".

S. Freud. *Uygarlık ve Hoşnutsuzlukları*.

2. "Eğer bir halkın bu korkunç çağı sağ salim atlattığı isteniyorsa, alınacak önlemlerden bir tanesi şudur: halkın içinde yeterli sayıda kişinin, üstünde konuşulan, tartışılan, uğruna savaşılan ve insanların boğazlanmasına yol açan bazı fikirlerin ipe sapa gelmez ve son derece havada kalan şeyler olduğunu anlamasını sağlamaktır."

Ortega y Gasset, *İnsan ve Herkes*.

3. Bilimde olduğu gibi ahlâkta da icat ve keşif birbiri ardından gelir ve birbirinin içine girer. Her ahlâki yenilik önce bir icat, sonra bir keşiftir

Hilmi Ziya Ülken, *Ahlâk*. Ülken

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

X.IPO Soruları Tokyo. JAPONYA 2002

1. Demek ki biraz önce tanımladığımız adil insan kavramına bir ekleme yapmamızı mı istiyorsun? demin: “Adil olan dosta iyilik, düşmana kötülük etmektir” demiştik. Şimdi şunu katacağız: “Dosta iyiye iyilik etmek, düşmana kötüye kötülük etmek adildir” diyeceğiz.

Platon, Devlet 335b

2. Geçmişini hatırlayamayanlar, onu tekrar üretmeye mahkumdurlar.” **Santayana**

3. Bir noktanın siyah ya da beyaz olduğunu söyleyebilmek için, önce bir noktaya ne zaman siyah, ne zaman beyaz dendiğini bilmem gerekir; ‘P’ye doğrudur (ya da yanlıştır) diyebilmek için, “P”ye hangi koşullarda doğru diyeceğimi belirlemiş olmam gerekir, böylelikle tümcenin anlamını belirlemiş olurum.

L.Wittgenstein, Tractatus Logico Philosophicus. 4.063

4. Başka bir paradoks şudur: Eğer Tanrının varlığı mutlak olarak doğruysa şeytanın da doğruluğu mutlaktır. O zaman yalnızca Tanrının her şeyi bilen ve her şeye gücü yeten olduğu söylenemez [!] Mutlak Tanrının kendi içinde mutlak reddini de taşıması gerekir ve Tanrının en yüksek kötülüğe alçılması gerekir.

Nishida Kitaro 1875-1945, Last Writings Nothingness and the Religious

VII. TFO Soruları - 2003

1. “Dünyayı esirgemek için aramızdaki barışa ve kendimizi esirgemek için de dünya ile barışa karar vermek orundayız.”

Michel Serres, Doğayla Sözleşme

2. “Şiddet araçlarının teknik gelişimi artık öyle bir noktaya geldi ki, hiçbir siyasal amaç, insan aklının sınırları içinde, bu araçların yıkıcı potansiyeline denk değildir; ne de silahlı çatışmalarda bu araçların fiilen kullanımını haklı kılabilir.”

Hannah Arendt, Şiddet Üzerine

3. Başkalarının düşüncelerini kavramanın, anlamının yolu da ortak kavramlara sahip olmaktan geçer.”

Betül Çotuksöken, Felsefi Söylem Nedir?

XI. IPO Soruları Buones Aires ARJANTİN 2003

1. Doğadan çıkardığımız sandığımız vicdan yasaları, adetlerden türetilmiştir.

Montaigne, Denemeler, Kitap I, Bölüm XXII

2. Savaş için silahlanmış devletler, filozofların sürekli barışı mümkün kılacak koşullar hakkındaki kurallarını göz önünde bulundurmamalıdır.

Kant, Ebedi Barış Üstüne, Bölüm: Sürekli Barışın Gizli Maddesi

3. Kendi içimizde bulduğumuz ve haklı olarak başkalarında da bulunduğunu düşündüğümüz bu saldırganlık eğiliminin varlığı, komşularımızla ilişkilerimizi rahatsız eden ve uygarlığı böylesine yüksek bir çaba harcamaya zorlayan bir etkidir. İnsanlar arasında bu karşılıklı düşmanlık yüzünden uygar toplum sürekli çözülme tehdidi altındadır.

Freud, Uygarlık ve Hoşnutsuzlukla

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

VIII. TFO Soruları - 2004

1. “Tüm uluslar gibi bireyler de kendilerinin uygarlık dedikleri şeyi gerçek uygarlık saymaya ne denli yatkınlar: öğrenimini bitirmek, tırnaklarını temiz tutmak, terziye, berbere gitmek, yurtdışına çıkıp gezmek; böylece tamamlanmış oluyor en uygar insan. Uluslara gelince; olabildiğince çok demir yolu, akademi, sanayi kuruluşları, savaş gemileri, kaleler, gazeteler, kitaplar, partiler, parlamentolar, böylece tamamlanmış oluyor en uygar ulus da. Bu nedenle, uluslar gibi yeter sayıda birey de uygarlıkla ilgileniyor, ama gerçek aydınlanmayla ilgilenmiyor. Bunlardan birincisi kolaydır, onaylanan bir şeydir. İkincisiyse büyük çabalar gerektirir, bu nedenle de büyük çoğunluk tarafından her zaman nefret ve düşmanlıkla karşılanır; çünkü uygarlığın aldatmacasını açığa çıkarır.”

Tolstoy- İlkesiz Yaşam

2. Bilginin her çağda artması olgusundan kalkarak, insanlığın da her çağda ileri gittiği sonucunu çıkarmak doğru mudur?

Uluğ Nutku İnsan Felsefesi

3. “Adalet, her kişiye borçlu olunanı vermektir.” **Platon**, Devlet, 335e

XII. IPO Soruları - Seul-KORE 2004

1. Sağduyu tarafından özgürlüğe karşı kullanabilecek en kesin kanıtlardan biri bize güçsüzlüğümüzün hatırlatılmasıdır. Durumumuzu değiştirmek arzusundan uzak olduğumuz, kendimizi değiştirmeye muktedir olmadığımız ileri sürülür. Ben ne sınıfımın ne milletimin ne ailemin kaderinden kaçmada “özgür” değilim ya da kendi gücümü ve talihimi yaratamam ya da en önemli açıklarıma ve alışkanlıklarıma hakim olamam.

Jean-Paul Sartre, Being and Nothingnes

2. Hakikat istenci eleştiri talep eder – ödevimizi bu yolda tanımlayalım-Hakikatin değeri ilkin deneyimin yolunda olmalıdır, ve soru olabilmelidir.

Friedrich Nietzsche: On the Genealogy of Morals,

3. Aslında tarih bize ait değildir, biz tarihe aitiz.

Hans-Georg Gadamer: Truth and Method,

4. Bilim felsefeye gereksinir mi?

IX. TFO Soruları - 2005

1. “Köklerini bilmek yalnızca büyük babalarının nereli olduğunu ve nelere katlandığını bilmek değildir. Aynı zamanda fikirlerinin nereden geldiğini ve onlara niçin inandıklarını, ahlâki ve estetik duyarlılıklarının nereden geldiğini bilmek demektir.”

Neil Postman , Technopoly,

2. “İnsan soyu sürekli olarak daha iyiye doğru ilerlemekte midir?”

Immanuel Kant, Der Streit der Fakultäten

3. “Bilim ve teknik, bugün insanlığın karşısında bir tehdit olarak görünüyorsa, ne bilim ne teknik yüzündendir bu; tersine bizim bilinçsizliğimizdendir.”

Server Tanilli, “Geleceğin Felsefesi”, Felsefelogos 13,

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XIII. IPO Soruları - Varşova POLONYA 2005

1. Eğer ülkemle arkadaşşıma ihanet etmek arasında bir seçim yapmak zorunda kalırsam keşke ülkeme ihanet etme cesaretim olsa derim.
E.M.Forster, "What I beleive" in *Two Cheers for Democracy* ,
2. Bugün, hakikat çok sayıda söylem evrenleri içine öylesine dağıtılmıştır ki artık bunları bir sıra düzenine (hiyerarşi) koymak mümkün olmuyor. Yine de bu söylemlerin her birinin içine nüfuz ederek aramakta inat edersek, herkesi ikna edecek taraflar bulabiliriz.
Jurgen Habermas, in *Sinn und Form*, November/December 1989,abgedruck in:taz vom 17.01.1990
3. Hedonizm, pesimizm, utilitarizm, eudaimonizm – bütün bu sistemler şeylerin değerini onlara eşlik eden *haz ve acıyla* ölçerler. Dolayısıyla bunlar; derine inemeyen çocuksu ve yüzeysel bakan kimseler tarafından durumların olguların özüne inemeyen, ilintilere dayanan değerlendirme sistemleri olarak görülebilirler. Yapıcı(constructive) yeteneğini kullananlar veya yaratıcı bilince sahip olan sanatçılar bu görüşlere ancak alay ederek ve acımayla küçümseyerek bakarlar.
Friedrich Nietzsche, *Jenseits von Gut Und Böse*,
4. Dil bir labirente benzer. Bir taraftan yaklaşırsan yolunun nereye gittiğini bilirsin; aynı yere başka taraftan yaklaşmaya çalışırsan artık yolunun nereye gittiğini bilemezsin.
Ludwig Wittgenstein, *Philosophical Investigations*

X. TFO Soruları - 2006

1. "Temellendirilmiş inanışın temelinde temellendirilmemiş inanış yatar."
Ludwig Wittgenstein "Kesinlik Üzerine 253"., *Cogito* sayı 33, Wittgenstein Özel Sayısı
2. "İnsan unutmayı bir türlü öğrenemeyip de hep geçmişe bağlı kaldığı için şaşar durur kendi kendine: İsteddiği kadar ileri ve çabuk yürüsün, zinciri ile birlikte yürür, hızla akıp geçen olaylara bağlıdır gene de. (...) Zaman tomarından boyuna bir yaprak çözülür, düşer, uçup gider –birden insanlığın kucığına geri döner. İşte o zaman insan "anımsıyorum" der ve hemen unutan, her anın gerçekten öldüğünü, sis ve gece içinde geride kalıp yittiğini ve bütün bütüne söndüğünü gördüğü hayvanı kıskanır. İnsan işte böyle 'tarihdışı' yaşar: çünkü hayvan geriye hiçbir kesir bırakmayan bir sayı gibi şimdinin içinde yitip gider."
Friedrich Nietzsche, *Tarih Üzerine* "Çağa Aykırı Düşünceler"
3. Felsefeden bir meşrulaştırma aracı olarak yararlanmak isteyenler, felsefenin esas yurdunun kavramlaştırma, temellendirme ve sistemleştirmeden çok, "şüphe" olduğunu unutmamalıdır. Bu, felsefeyi teolojilerin, dinlerin, ideolojilerin gözünde hep sevimsiz kılan yön olmuş; fakat paradoksal olarak, aynı ideolojiler, aynı felsefenin kavramlaştırıcı, temellendirici ve sistemleştirci tavrından yararlanma isteğinden de vazgeçmemişlerdir."
Doğan Özlem "Felsefe Geleneği ve Aydınımız- Bilim, Tarih ve Yorum",

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XIV. IPO Soruları - Cosenza-İTALYA 2006

1. Bütünüyle olmasa bile- geniş bir sınıfa ait durumlar için kullandığımız “anlam” sözcüğü şöyle tanımlanabilir: bir sözcüğün anlamı onun dildeki kullanımınıdır.
Ludwig Wittgenstein, Philosophical Investigations #43
2. Filozoflar yalnızca çeşitli açılardan dünyayı yorumlamışlardır. Oysa önemli olan dünyayı değiştirmektir.
Karl Marx, Thesen über Feuerbach, XI
3. Bir şeyi bilmek için onu sevmemiz ve bir şeyi sevmek için de onu bilmemiz gerekir.
Kitaro Nishida, An Inquiry into the Good. Yale
4. Kısaca, insanın eylemleri asla özgür değildir; onlar her zaman insanın kendi doğasının, edinilmiş fikirlerinin, ulusunun, doğru ya da yanlış onu biçimlendiren mutluluk anlayışının; örnekle, eğitimle, günlük deneyimle pekiştirilmiş kanılarının zorunlu sonuçlarıdır.
Paul-Henri Dietrich Holbach, System of Nature,

XI. TFO Soruları - 2007

1. “Modern teknoloji uygulamalı doğa bilimi değildir; tersine, yeniçağ doğabilimi, teknolojinin özünün uygulamasıdır.” **Heidegger** , Kaynak: Oruç Aruoba'nın, “*Heidegger, Adam, Dönüş,*” başlıklı yazısından, Defter, Metis Yayınları, Yaz 2001, Sayı 44 s,234
2. “ Bir çağın insanları başka bir çağın insanları olmadıklarından, Diyojen’in adam bulamamasının nedeninin, artık var olmayan bir zamanın insanını kendi çağdaşları arasında araması olduğunu sezecektir.”
J.J. Rousseau, “ İnsanlar Arasında Eşitsizliğin Kaynağı,” Bölüm II
3. “İnsan gözdür, öte yanı deriden, etten başka bir şey değil. Gözü, neyi görürse değeri o kadardır insanın.”
Mevlâna, Mesnevi, cilt 6/810,

XV.IPO Soruları - Antalya- TÜRKİYE 2007

1. Yukarıda verilen açıklamadan devletin temelinin, hükümetin nihai hedefinin ne korkutarak yönetmek, sınırlamak ne de tam boyun eğdirmek değil, tam tersine olası en güvenlikte yaşayabilmesi için her insanı korkudan azat etmek, başka bir deyişle doğal hakkı olan kendisine ve diğerlerine zarar vermeksizin var olma ve çalışma hakkını güçlendirmek olduğu açıkça anlaşılır.
Spinoza, Theological-Political Treatise, chapter XX
2. İki şey, üzerlerine sık sık eğilip ısrarla düşünülürse, insanın ruhsal yapısını hep yeni, hep artan bir hayranlık ve korkunç saygıyla dolduruyor: üzerimdeki yıldızlı gök ve içimdeki ahlak yasası.
Immanuel KANT, Pratik aklın Eleştirisi
3. Mekân öznedede değildir, ne de dünya mekândadır.
Heidegger, Being and Time
4. Adaletin erdemlerin en önemlisi olduğu düşünülüyor.(...) Nitekim şu atasözümüz vardır: “Adalette bütün erdemler bir arada bulunur. Kendi amacını kendinde en çok taşıyan erdemdir, çünkü kendi amacını kendinde taşıyan erdem tam kullanılmasıdır. Tamdır, çünkü bu erdeme sahip olan yalnızca kendi kendinde değil başkasıyla ilgili olarak da kullanabilir.
Aristoteles, Nikomakhos’a Etik 1129b ,

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XII. TFO Soruları 2008

1. Adalet devletin orta direğidir; çünkü siyasal topluluğun temeli *hak*'tır ve hak neyin adaletli olduğuna karar vermenin ayırıcısıdır.

Aristoteles, *Politika*,

2. Geleneklerin örtüsünün açılması ve gelenekle aktarılanın açığa çıkarılışı, bu çağın insanı için özgül bir görevdir.

M. Heidegger, *Varlık ve Zaman*,

3. Söylenmemiş olanı söylemek için, dilde önceden söylenmiş olanı *işitmek* gerek.

Taylan Altuğ, *Dile Gelen Felsefe*,

XVI. IPO Soruları - Iași- Romanya 2008

1. Kişi kendi bedeniyle özdeş midir?
2. Demokrasilerde insanların ne isterlerse yaptıkları sanıldığı doğrudur; fakat siyasal özgürlük bir kimsenin her istediğini yapması demek değildir.
3. Eğer bir yerde ortak bir güç yoksa, yasa da yoktur; Yasanın olmadığı yerde adalet de yoktur.
4. Özgür kişi, birlikte yaşadığı kişilerin farklı davranışlarına dayanabilmeli ve sonra, düzgünce düşünmelidir. O, kendisini bir şey hoşuna gitmeyince polis çağırmak gibi alışkanlıklardan özgürleştirmiştir.

XIII. TFO Soruları - 2009

1. "Eğitimle kişilerde aydınlanmanın temelini atmak kolaydır; ne var ki genç insanları böyle düşünmeye erkenden alıştırmak gerekir. Buna karşın tüm bir dönemi aydınlatmak uzun bir zaman gerektirir; çünkü böyle bir eğitime engel olan ya da onu zorlaştıran bir sürü dış engel vardır."

Immanuel Kant, *Was heißt : sich im Denken orientiren?* 1786

2. "Eğer yasalara saygı zorba olmayan bir yönetimin özü, yasalara saygısızlık ise zorbalığın özü ise, terör totaliter baskının özüdür."

Hannah Arendt, *Ideology and Terror*, Ch.13,

3. Özellikle teknolojinin egemen konuma geçtiği bir uygarlık çemberinde bilim, sanat ve hakikat arasındaki bağ kökten etkilendiği, daha doğrusu koptuğu için, artık bilim ve sanatın ortak zemini de kalmamıştır."

Hasan Ünal Nalbantoğlu

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XVII IPO Soruları- Helsinki-Finlandiya 2009

1. Yapılanlarda kendisi için istediğimiz, başka şeyleri de onun için istediğimiz bir amaç varsa ve herşeyi bir başka şey için tercih etmiyorsak (çünkü bu şekilde bu sonsuza gider, dolayısıyla arzumuz boş ve boşuna olur), bunun iyi ve en iyi olduğu açık.
Aristoteles, Nikomakhos'a Etik 1094a,
2. Devletlerin birbirleriyle münasebetlerinde akla uygun tek yol, tek tek insanlar gibi, vahşi ve başıboş hürriyetlerinden vazgeçerek umumi kanunların müeyyidesi altına girmek ve daima gelişerek sonunda bütün dünya milletlerini kucaklayacak bir milletler devleti (civitas gentium) kurmaktır.
Immanuel Kant , Ebedî Barış Üzerine Felsefî Bir Deneme,
3. Bir sanat eseri, sanat eseri olmak bakımından güzel olmak zorunda mıdır, yoksa çirkin de olabilir mi? Eğer bu sonuncu mümkünse, niçin o eser ilgimizi çeker?
4. Sorun olan yalnızca Tanrı'nın varlığı değil; daha çok Tanrı kavramının tutarlılığıdır.

XIV. TFO Soruları - 2010

1. "Eğer birisi çoğunluğun anlaştığı şeye katılmamız gerektiğini söylese, bunun yararsız olduğunu söylemeliyiz. Çünkü öncelikle 'doğru olan', şüphesiz ki nadir olandır ve bu nedenle bir kişinin çoğunluktan akıllı olması mümkündür."
Sextus Empiricus, Pironizmin Ana Hatları, Kitap II, çev. Örsan K. Öymen, Yeditepe'de Felsefe, sayı 2, İstanbul 2003, s. 10
2. "Yazar bütün antenlerini açmış olarak bu çağda dünyanın yüzünü, insanoğlunun yüzünü saptamaya çalışır. İnsanoğlu nasıl duyumsamakta, neyi düşünmekte, nasıl davranmaktadır? Tutkuları, kısırlıkları, umutları nelerdir?"
Ingeborg Bachmann, Bu Tufandan Sonra,
3. "Şiir, insan olmanın/ varolmanın en yüksek açılımıdır, insanın insana açılmasıdır."
Sevgi İyi, "Dünya Sorunları Karşısında Şiir", Hürriyet Gösteri, sayı 263, Ekim 2004, s. 42-43

XVIII. IPO Soruları- Atina-YUNANİSTAN 2010

1. Filozofların bir soruyu ele alış tarzı hastalığın ele alınış tarzına benzer.
Wittgenstein, Philosophical Investigation
2. İnsan hakları' denilen değerler bağımsız ve evrensel geçerliliğe mi sahiptir yoksa bu değerler tarihsel ve kültürel olarak değişebilen insan buluşları mıdır? Her felsefe doğası gereği taraflıdır. Ancak onun, görevi bir tarafı ötekine tercih etmek değil, bir ethosu ötekine tercih etmektir.
Giulio Preti, Praxis et empirisme (1936)
3. İnsan mükemmel olduğu zaman hayvanların en iyisidir: ama yasadan ve adaletten ayrıldığı zaman hepsinin en kötüsüdür.
Aristotle Politics I, 1253a31

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XIV. TFO Soruları- 2011

1. “Adalet amaçların ölçütü ise, araçların ölçütü de hukuka uygunluktur.”

Walter Benjamin, “Şiddetin Eleştirisi Üzerine”, *Şiddetin Eleştirisi Üzerine, Hazırlayan Aykut Çelebi, Metis Yayınları, İstanbul 2010, s. 20.*

2. “Kültürün ataerkil oluşumu, cinsiyetler arasındaki ilişkilerin evriminde ortaya çıkar. Ayrıca dilin derin kullanımında kendini gösterir.” **Luce Irigaray**, *Ben, Sen, Biz-Farklılık Kültürüne Doğru*,

3. “Dünya görüşleri bir bütün olarak dünyayı açıklama iddiasındadırlar. Ama insanın bir bütün olarak dünyayı epistemolojik anlamda nesne edinmesi olanaklı değildir.”

Abdullah Kaygı, “Felsefe Eğitimi ve Felsefenin Geleceği”, *Dünya Felsefe Günü 2007*,

XIX IPO Soruları- Viyana-Avusturya 2011

1. Düşünmeden öğrenen kaybolur; öğrenmeden düşünen tehlikededir. **Confucius**, *Analects 2.15.*

2. Bilge bir insana bütün dünya açıılır. Çünkü. tüm evren iyi bir ruhun yurdudur.

Democritus of Abdera, *fragment 247.*

3. Akıl ve zevkin sınırları ve işlerinin birbirinden ayrı olduğu kesin bir biçimde gösterilebilir. Akıl bize doğru ve yanlışın bilgisini verir; zevk ise güzel olan ve olmayan, erdemli olan ve olmayan hakkında bir his uyandırır. Akıl, nesnelere bir şey eklemeyen veya onlardan bir şey azaltmadan onları doğada buldukları haliyle keşfeder; oysa zevk üretken bir yetidir; doğal nesnelere iç duygudan ödünç alınan renklerle donatır ve böylece yeni bir şey yaratır.

David Hume, *An Enquiry concerning the Principles of Morals (1751).*

4. Sanat gerçek dünyanın kopyası değildir. Lanetli şeylerden bir tane yeter.

Nelson Goodman, *Languages of Art (1976).*

2012

1. Bir parkta üzerinde “Yalnızca Beyazlar içindir” yazılı bir bankta otururken, kendi kendime ırkçılığa karşı olduğumu anımsatmanın faydası yoktur(...) İdeoloji deyim yerindeyse, kafamda değil oturduğum banktadır. **Terry Eagleton**, *İdeoloji*,

2. “Açıktır ki, metot sorunlarıyla uğraşmaya başlamamız gerekiyor. Evrensel bir değer nedir? Bir değer evrensel sayılması için herkes tarafından kabul edilmesi mi gerekiyor? Eğer bu gerçekten gerekli ise, o zaman evrensel değerler kategorisi boş olur.” **Amartya Sen**, “Democracy as a Universal Value”, *Journal of Democracy* 10 (1999), s. 8

3. “Eğitimin bir insan hakkı olduğu savının iki sonucu vardır. Birincisi: haktan vazgeçilmesi düşünülemez. Dolayısıyla, kişilerin “Ben eğitilmek istemiyorum” demesi söz konusu olamaz. İkincisi: siyasal birlik, yani devlet, tüm bireylerinin eğitim hakkından yararlanmasını sağlamalıdır. Bireyler için hak olan şey, devlet için görevdir.” **Ömer Naci Soykan**, “Özgür Eğitim”, *Küreselleşme Sürecinde Eğitim Sorunlarının Felsefi Boyutu Sempozyum konuşması 2009 s.296*

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XX. IPO Soruları - Oslo-Norveç 2012

1. “Güzellik kendiliğinden ortaya çıkmaz, insanlar tarafından açığa çıkarılır. Eğer Lin Tang (Orkide Köşkü), berrak nehri ve narin kamışları Wang Xizh (303-361) tarafından tasvir edilmemiş olsalardı, kimsecikler fark etmeden, ıssız dağlar ardında yok olacaktı.”
Liu Zongyuan (773-819).
2. “Acı gerçek şudur ki çoğu kötülük, iyi veya kötü olma konusunda asla bir seçim yapmamış insanlar tarafından yapılır.
Hannah Arendt, *Vom Leben des Geistes*(Aklın yaşamı) (1978)
3. “Bir hayvan acı çektiğinde, hiçbir ahlaki gerekçe, ne bu acının gözardı edilmesine, ne de bunu bir diğer varlığın acı çekmesiyle eşdeğer bulunmamasına izin vermez. Ancak zıttı da aynı şekilde doğrudur. Eğer bir canlının ne acı çekme ne de haz duyma yetisi yoksa, kayda değer bir durum da yoktur.”
Peter Singer, *Animal Liberation* (1975).
4. Cismin örtük kısmının görüldüğü gibi olup olmadığı sorgulandığında, öncelikle onun görüldüğü var sayılır. Öyleyse şüphemiz görünme olgusunun kendisiyle ilgili değildir, bu görünüm hakkında oluşan yargımız ile ilgilidir. O halde bu şüpheyi görünme olgusu üzerinde yapılan sorgulamadan ayırt etmek gerekir. Örneğin, bal bize tatlı gelir (madem ki tatlılığını duyularımız aracılığı ile anlıyoruz, öyle varsayalım). Fakat aynı şekilde özü gereği tatlı olup olmadığından da şüpheleniriz çünkü bu durum görünümle değil, görünüme göre yargılamayla ilgilidir.”
Sextus Empiricus, *Pironizmin Anahatları* I. 10 (MS 2. yy).

XVII. TFO Soruları - 2013

1. “İnsan ve genel olarak her akıl sahibi varlık, şu veya bu isteme için rastgele kullanılacak *sırf bir araç* olarak değil, kendisi amaç olarak *vardır*; ve gerek kendine, gerekse başka akıl sahibi varlıklara yönelik bütün eylemlerinde *hep aynı zamanda* amaç olarak görülmelidir.”
I. Kant, *Ahlâk Metefiziğinin Temelleri*, çev. İoanna Kuçuradi, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, Ankara, 1995 (ikinci baskı), s.85
2. “Ahlaksal ve hukuksal nedenlerden dolayı kurulması gereken bir dünya hukuk düzeni, üç düzeyde oluşturulmalıdır: 1) İnsan hakları gibi “ulusal dünya hukuku” olarak; 2) uluslar arası anlaşmalar ve uluslar arası hukuk aracılığıyla “uluslararası dünya hukuku” olarak ve 3) “dünya cumhuriyeti” adlandırılacak ikincil, tamamlayıcı ve federal bir hukuk düzeni olarak. Üçüncü ve son düzeyde, tamamlayıcı bir anlamda dünya yurttaşlarıyız.”
Otfried Höffe, “The Diversity of Cultures under the Unity of a Global Law”, Çev. İoanna Kuçuradi, 2007 Dünya Felsefe Günü, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, Ankara 2009, s. 21.
3. “Olanı olduğu gibi bilmek, hazıra konmakla elde edilmez. Sonraki kuşaklar öncekilerin hazırlamış olduğu bilgileri miras alırlar, ama bu gene de işlenmesi gereken bir mirastır, babadan kalan tarlanın sürülmesi gibi.”
Uluğ Nutku, *İnanmanın Felsefesi*, Anı Yayıncılık, Ankara 2012, s. 66

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

XXI. IPO Soruları - Odense-Danimarka 2013

1. Öznellik gerçeğin içeriğidir önermesinde Sokrates'in bilgeliği yatar; kendisinin kalıcı kazancı da varlığın özsel önemine karşı temkinli olmaktır, çünkü bilen özne bir var olandır. Bu nedenle Sokrates cehaletiyle, bir pagan iken de gerçeklik içerisindeydi.
Sören Kierkegaard, *Post-scriptum Dénitif et non-scientifique aux Miettes Philosophiques* (1846)
2. O halde *tragedya*, ahlâksal bakımdan ağır başlı, başı sonu olan, belli bir uzunluğu bulunan bir eylemin taklididir; sanatça güzelleştirilmiş bir dili vardır; içine aldığı her bölüm için özel araçlar kullanır; eylemde bulunan kişilerce temsil edilir. Bu bakımdan *tragedya*, salt bir öykü [mythos] değildir. "*Tragedyanın ödevi, uyandırdığı acıma ve korku duygularıyla ruhu tutkulardan temizlemektir*" (*katharsis*). "Sanatça güzelleştirilmiş dil deyince, harmoniyi, yani şarkı ve mısra ölçüsünü içine alan bir dili anlıyorum. "Her bölüm için özel araçlar kullanır" deyince de, kimi bölümlerde yalnız ölçünün, kimi bölümlerde ise aynı zamanda müzik ile şarkının kullanılmasını anlıyorum. **Aristoteles**, *Poetika*,6, 1449b
3. Çoğunluğun yasal bir kısıtlama olmaksızın hükmettiği bir siyasal düzen yani anayasasız bir demokrasi, azınlıkların haklarını baskılamada müthiş bir rol oynayabilir ve en ufak bir şiddete bile başvurmaksızın muhalefeti sessizliğe dönüştürmekte çok etkili olabilir.
Hannah Arendt, *Şiddet Üzerine* (1970)
4. Zizong sordu: "Bir kimsenin bütün hayatına rehberlik edecek bir ilke olabilecek bir söz var mıdır? Konfüçyüs cevap verdi: "Bu söz hoşgörü ya da karşılıklıdır. Kendine yapılmasını istemediğin şeyi başkalarına yapma."
Tarih boyunca başka kültürlerde bu altın kuralın evrensel bir ahlâk ilkesi olarak kabul edildiğini ne ölçüde söyleyebiliriz?

19. TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYADI - 2014

1. "Kendiyle ilişkisini kişi, birkaç açıdan "kendi"yle kurabilir: kişi olarak: biricikliğinde, eşsizliğinde, kendiyle; birey olarak: yaşadığı yerin ve çağın insanı olarak kendiyle; bir insan olarak: tarihteki insan türünün bir üyesi olarak kendiyle. Bir kişinin yaşamında iç içe girmiş olan bu kendiyle ilişkilerinin yalınlığında ya da karmaşıklığında, kişinin kendiyle ilgili eylemleri oluşur."
Ioanna Kuçuradi, *Etik*, Türkiye Felsefe Kurumu Yay., Ankara 19962., s. 149.
2. "Belki de deneyimin verdiği dersler çağdaş dünyayı kuşatan akıldışı inançların etkisini azaltabilir."
Bertrand Russell, *Felsefe Yapma Sanatı*, çev. Dr. Halil Kayıkçı, Ayyıldız Yay. Ankara 2012, s. 66.

TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYATLARI (TFO) ve ULUSLARARASI FELSEFE OLİMPİYATLARI (IPO) SORULARI

2015 YILI TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYADI 6 Aralık 2015

1. “Kuşlar arasında yarasa ne ise, düşünceler arasında da kuşku odur: ikisi de hep alacakaranlıkta uçarlar.”

Francis Bacon, ‘Kuşku Üstüne’, *Denemeler*, Çev. Akşit Gökçürk, YKY, İstanbul, s. 133

2. “Her defasında şahsında olduğu kadar başka herkesin şahsında da, sırf araç olarak değil aynı zamanda amaç olarak davranacak biçimde eylemde bulun.”

Immanuel Kant, *Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi*, TFK Yayınları, Ankara, 2002, s. 46

3. “Dil bütünlüğü içinde insan çift-varoluştadır. Bir defasında “vardır” diyor, başka bir defa “olmalıdır” diyor. Ve “olmalı” daima “sanki var”ı içinde taşıyor. “Dır” diyerek sıkıca tutmak, “olmalı” diyerek değiştirmek istiyor.”

Uluğ Nutku, ‘Ontoloji ve Teleoloji’, *Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Öğretim ve Araştırma Alanı Olarak Felsefe*, Yay. Haz. Betül Çotuksöken, TFK Yayınları, Ankara, 2001, s. 421

21.TÜRKİYE FELSEFE OLİMPİYADI - 4 Aralık 2016

1. “Adalet, herkese borçlu olunanı ödemektir.”

Platon, Devlet, 331 e

2. “İnsan hudutsuz bir ölçüde dünyaya “açılmış” olarak davranan bir X tir.”

Max Scheler, İnsan ve Kâinattaki Yeri, Çev. Takiyettin Mengüşoğlu, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1947, s. 33.

3. “Gece inerken ilk kararın yerler çukurlardır; en son aydınlanan yerler de oralar.” **Bilge Karasu**, Gece, İstanbul, Metis Yayınları, 1991, s. 154.